

Duration- 3 Hours

वेळ ३ तास

Total Marks- 100

गुण -१००

N.B.:- 1) All questions are compulsory. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

2) All questions carry equal marks. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत

3) Figures to the right indicates marks. उजवीकडील अंक गुण दर्शवितात

- Q.1 A Explain the Scope and Importance of International Relations today. 20
आजच्या काळातील आंतरराष्ट्रीय संबंधांची व्याप्ती आणि महत्व स्पष्ट करा.
OR किंवा
- B Describe the concept of power. What are the determinants of power?
सत्ता संकल्पनेचे वर्णन करा. सत्तेचे निर्धारक घटक कोणते आहेत ?
- Q 2 A What are the basic features of the concept of unipolar world? 20
एक ध्रुवीय विश्व संकल्पनेची मुलभूत वैशिष्ट्ये कोणती आहेत?
OR किंवा
- B Do you agree that the present world order is Multipolar? Give reasons for your answer
समकालीन विश्वरचना बहुध्रुवीय आहे या मताशी तुम्ही सहमत आहात का? तुमच्या उत्तरासाठी कारणे द्या.
- Q 3 A Define Conflict and discuss the Causes of Conflict. 20
संघर्ष संकल्पनेचा अर्थ सांगा आणि संघर्षाच्या कारणांची चर्चा करा
OR किंवा
- B What do you understand by disarmament? Discuss its Importance. 20
निःशस्त्रीकरण म्हणजे काय? त्याच्या महत्वाची चर्चा करा.
- Q 4 A Evaluate the role of the World Bank in contemporary International politics. 20
समकालीन आंतरराष्ट्रीय राजकारणातील जागतिक बँकेची भूमिकेचे मूल्यमापन करा.
OR किंवा

- B Explain the concept of Globalisation. Discuss its advantages and disadvantages.
जागतिकीकरणाची संकल्पना स्पष्ट करा त्याच्या फायदे आणि तोट्यांची चर्चा करा.

Q 5 Write Short Notes on **Any Two** of the following टीपा लिहा – कोणत्याही दोन

20

- a) Realist Approach
वास्तववादी दृष्टीकोन
- b) IMF
आंतरराष्ट्रीय नाणेनिधी
- c) Collective Security
सामुहिक सुरक्षा
- d) National Interest
राष्ट्रीय हित